

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: **DLS, spol. s r. o.**
IČ: 61505129, se sídlem Praha 1, Těšnov 5
zastoupený Mgr. Janem Blažkem, advokátem
se sídlem Plzeň, Riegrova 223/20

proti
žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
se sídlem Liberec 2, U Jezu 642/2a

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2018, č. j. OD 345/18-2/67.1/18083/St, KULK 34753/2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný k odvolání žalobce do rozhodnutí Městského úřadu Turnov (dále také jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 7. 3. 2018, čj. OD/18/7899/AZD, sp. zn. OD/17/20412, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu),

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s § 10 odst. 3 téhož zákona, změnil výrok prvostupňového rozhodnutí tak, že snížil stanovenou pokutu z částky 2.000 Kč na částku 1.500 Kč a ve zbytku rozhodnutí potvrdil.

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve spojení s ustanovením § 10 odst. 3 téhož zákona. Toho se měl dopustit dne 19. 7. 2017, ve 20:37 hod. tím, že nezajistil, aby při užití jím provozovaného motorového vozidla registrační značky na pozemní komunikaci II/283, v obci Turnov směr centrum, v místě definovaném souřadnicemi GPS, byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, neboť na podkladě záznamu z automatizovaného silničního rychloměru používaného bez obsluhy bylo zjištěno, že řidič předmětného vozidla jel rychlostí 66 km/h (po odečtení tolerance měřícího zařízení) a svým jednáním tak porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a toto jednání vykazuje znaky přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu.
3. Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem o silničním provozu i zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). V reakci na odvolací námítky uvedl, že správní orgán I. stupně se pokusil kontaktovat osobu, kterou žalobce uvedl jako řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Jednalo se však o cizího státního příslušníka a správní orgán neměl možnost ověřit jeho totožnost, výzva jemu zasláná se vrátila jako nevyžádaná. Dle žalovaného bylo správním orgánem I. stupně postupováno ve smyslu jím citované judikatury, a tedy správně. K tomu poznamenal, že kopie dokladů označeného řidiče byly správnímu orgánu I. stupně doručeny společně s podaným odporem proti příkazu, kterým byl žalobce uznán vinným z přestupku, přičemž je-li zahájeno řízení o přestupku podle § 125f zákona o silničním provozu, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel silničního provozu na pozemních komunikacích. Ani tato skutečnost však neměla zásadní vliv na řešení přestupku žalobce, protože ani z předložených kopií dokladů není zřejmá žádná adresa, na kterou by správní orgán I. stupně mohl uvedenou osobu kontaktovat. Žalovaný nesouhlasil dále s námitkou, že se správní orgán nezabýval otázkou zavinění, neboť k odpovědnosti za přestupek provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu se zavinění nevyžaduje ani u fyzické ani u právnické osoby. Dle žalovaného nedošlo ani k porušení zásad správního řízení, neboť řešení dané věci je v souladu s veřejným zájmem, protože zájmem společnosti je, aby všichni účastníci provozu na pozemních komunikacích dodržovali své povinnosti a pravidla silničního provozu a nelze přijmout závěr, že chování řidičů, kteří řídí vozidla zapůjčená a dopouštějí se přestupků, bude tolerováno a nebude žádným způsobem trestáno.
4. Závěrem žalovaný zmínil fakt, že samotný přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu není předmětem řízení o přestupku dle ustanovení § 125f odst. 1 téhož zákona. Porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích ale musí vykazovat znaky přestupku podle zákona o silničním provozu. K odpovědnosti za tento přestupek se nevyžaduje zavinění, jedná se tedy o objektivní odpovědnost, je ale potřebné zkoumat, zda byly splněny podmínky odpovědnosti za tento přestupek. První podmínka, tj. že porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím

automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy, byla naplněna, protože překročení nejvyšší dovolené rychlosti bylo zjištěno stacionárním úsekovým rychloměrem MUR-0006, v. č. MUR006/2013, v obci Turnov, a tímto zařízením byla naměřena ve shora uvedené době a úseku rychlost jízdy vozidla registrační značky x po odečtení stanovené tolerance jako nejnižší skutečná rychlost 66 km/hod. v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod. Tyto skutečnosti dle žalovaného vyplývají ze záznamu o měření, který je součástí spisové dokumentace. Došlo tak k porušení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Takovéto porušení pravidel vykazuje znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona, když formální znak je naplněn překročením nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 16 km/hod., materiální znak je naplněn ohrožením bezpečnosti provozu na pozemní komunikaci rychlou jízdou. Tím je dle žalovaného splněna i podmínka dle ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Uvedené porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích nemělo za následek dopravní nehodu (podmínka dle § 125 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu). Ke spáchání přestupku podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu došlo porušením primární povinnosti stanovené provozovateli vozidla v ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona. Provozovatel vozidla za předmětný přestupek odpovídá, odpovědnosti zproštěn nebyl a lze mu proto uložit sankci pokuty v rozmezí stanoveném za přestupek (nejvýše 10.000 Kč), jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje.

II. Shrnutí žalobních bodů

5. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení s tím, aby mu byly přiznány náklady řízení.
6. Zcela zásadní nedostatek rozhodnutí spatřuje žalobce v porušení ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, dle něhož obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek provozovatele vozidla projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a řízení o přestupku odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Správní orgán postupoval v rozporu se zákonem, neboť měl zahájit řízení proti určité osobě, když mu byly sděleny údaje o totožnosti řidiče a doloženy listinné důkazy, které toto tvrzení žalobce prokazovaly. Žalobce zdůraznil, že je již před vydáním prvoinstančního rozhodnutí správnímu orgánu prvního stupně sdělil, že předmětné vozidlo poskytl užívání společnosti společností CZECH RENT A CAR, s. r. o., IČ: 251 10 799, se sídlem Praha 3, Táboritská 23, (dále také jen „CRC“), a na základě smlouvy o operativním leasingu. Na základě této smlouvy pak společnost CRC pronajímá uvedené vozidlo v rámci své podnikatelské činnosti jako autopůjčovna třetím osobám. Před vydáním prvoinstančního rozhodnutí rovněž uvedl, že předmětné vozidlo měl v inkriminovanou dobu v užívání a tedy toto vozidlo řídil S. J. N. N., který měl v době spáchání předmětného přestupku uvedené vozidlo v užívání na základě nájemní smlouvy ze dne 19. 7. 2017 uzavřené se společností CRC jako pronajímatelem. Žalobce zdůraznil, že nedílnou součástí uvedené nájemní smlouvy byly obchodní podmínky společnosti CRC, dle nichž tento řidič nesměl bez předchozího písemného souhlasu CRC přenechat užívání vozidla jiným osobám, přičemž takový písemný souhlas dán nebyl. Dle žalobce je tedy zřejmé, že nikdo jiný, než označený řidič předmětné vozidlo řídit nemohl.

7. Žalobce dále zdůraznil, že splnil svoji povinnost, když správnímu orgánu sdělil údaje o totožnosti skutečného řidiče a dokonce nad rámec svých povinností poskytl fotokopie dokladů jeho totožnosti. Správní orgán však neučinil prakticky žádné kroky k tomu, aby zjistil, která konkrétní fyzická osoba předmětné vozidlo v době spáchání přestupku řídila. Poukázal na ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, v němž je zdůrazněna sekundární povaha odpovědnosti provozovatele vozidla vůči primární odpovědnosti řidiče vozidla za přestupek. Dodal, že správní orgán má povinnost učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku bez ohledu na to, zda mu provozovatel vozidla sdělí potřebné indicie vedoucí k této osobě. Žalobce v této souvislosti poukázal na judikaturu správní soudů, konkrétně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, čj. 3 As 204/2015-22, v němž tento soud dovodil, že ani zaslání dvou zásilek - výzev k podání vysvětlení - nemusí představovat dostatečné úsilí, nepodaří-li se řádně doručit. V daném případě přitom správní orgán zaslal pouze jedinou výzvu, která se vrátila nedoručená. Navíc tato výzva nebyla doručena z důvodu nevyžádání adresátem, nejedná se tedy o případ, že by žalobce označil za řidiče smyšlenou osobu. Jestliže označený řidič odmítl zaslanou výzvu převzít, mohl se správní orgán pokusit o opakované doručení výzvy, případně mohl využít institut dožádání do ciziny a pokusit se tak například o doručení výzvy prostřednictvím španělských správních orgánů. Za nesmyslné označil zdůvodnění žalovaného, že správní orgán neměl možnost ověřit totožnost označeného řidiče z důvodu, že se jedná o cizího státního příslušníka, neboť od žalobce měl k dispozici fotokopie dokladů totožnosti označeného řidiče ověřit pravost dokladů správní orgán tak mohl např. přes velvyslanectví Španělska, případně prostřednictvím dožádání do ciziny. K argumentaci žalovaného, že nelze vyloučit, že označený řidič porušil ustanovení nájemní smlouvy a svěřil předmětné vozidlo jiné osobě, žalobce uvedl, že se správní orgán stanoví víceméně do role obhájce skutečného pachatele přestupku. Pokud se správní orgán domnívá, že předmětné vozidlo řídil někdo jiný, pak měl za účelem prověření takových skutečností rovněž učinit příslušné kroky. Žalobce vyslovil přesvědčení, že správní orgán prvého stupně pochybil, neboť nevynaložil dostatečné úsilí za účelem zjištění pachatele přestupku, naprosto rezignoval na řádné zjištění skutkového stavu a namísto toho, co ale v řízení o přestupku s provozovatelem vozidla, pro nějž však nebyly splněny zákonné podmínky. Takovýto vadný postup pak v celém rozsahu aprobeoval žalovaný jako odvolací správní orgán.
8. Žalobce dále namítl, že objektivní odpovědnost právnické osoby automaticky neznamená, že se správní orgán nemusí vůbec zabývat otázkou zavinění. Je-li účastníkem řízení o uložení pokuty právnická osoba, je povinností správního orgánu zabývat se otázkou zavinění, a to ve vztahu k fyzické osobě, jejíž jednání je právnické osobě přiřitatelné. Správní orgán se však otázkou zavinění vůbec nezabýval a namísto toho rozhodl o vině žalobce. Žalobce přitom opakovaně uvádí, že učinil nezbytné kroky (zejména ve formě poučení), aby porušení pravidel silničního provozu nedošlo. Za účelem prokázání této skutečnosti žalobce rovněž v průběhu správního řízení navrhl provedení několika důkazů. Správní orgán se tak měl zabývat otázkou, zda nebyly splněny podmínky pro případné zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek ve smyslu ustanovení § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalobce má za to, že byly splněny veškeré podmínky pro zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek, neboť vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránil.

9. Dále žalobce zmínil, že předmětem podnikání jeho i společnosti CRC je pronájem motorových vozidel stejně, jako tomu bylo u žalobce (stěžovatele) v již zmíněném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, čj. 3 As 204/2015-22. Žalobce si je vědom, že uvedená podnikatelská činnost obnáší určitá rizika, avšak na předmět podnikání žalobce poukazuje zejména z toho důvodu, že smyslem zavedení skutkové podstaty tehdy ještě správního deliktu provozovatele vozidla bylo zamezit účelovému za odmítnutí podání vysvětlení s odkazem na ustanovení § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona č. 200/1990 Sb. Žalobce zopakoval, že netajil, kdo byl skutečným řidičem předmětného vozidla, naopak správnímu orgánu pomohl ke zjištění tohoto pachatele v nejvyšší možné míře, kterou po něm lze požadovat. Postupem správního orgánu se dle názoru žalobce dochází v podstatě k legalizaci porušování pravidel provozu na pozemních komunikacích, kdy pachatelům postačí půjčit si vozidlo v autopůjčovně a následně nereagoval na výzvu správního orgánu. Dle žalobce nebyl v daném případě naplněn ani veřejný zájem, neboť uložením pokuty provozovateli vozidla ke zvýšení míry dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích rozhodně nedojde. Měl by to být právě stát, který zajistí, popř. učiní maximální možné kroky k tomu, aby byl potrestán skutečný pachatel a nezneužíval objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Výše uvedený postup správního orgánu tedy sice k rychlejšímu a pohodlnějšímu inkasování pokuty, je však v rozporu se základními zásadami správního řízení.

10. Závěrem žalobce žalobní důvody shrnul do následujících bodů:

- správní orgán neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, když zaslal pouze jedinou výzvu k podání vysvětlení, kterou označený řidič odmítl převzít, a dále již další kroky nečinil;
- správní orgán tedy postupoval v řízení o přestupku nezákonně, když zahájil řízení proti provozovateli vozidla, ačkoli pro takovéto řízení nebyly splněny podmínky;
- správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí dovodil závěry ohledně možného spáchání přestupku jinou osobou, aniž by za tímto účelem provedl jakýkoliv důkaz, proto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů;
- žalovaný své rozhodnutí opírá zejména o rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014-21, které bylo vydáno na základě odlišného skutkového stavu, a aplikaci předmětného rozhodnutí na odlišný skutkový stav nijak neodůvodnil;
- správní orgán se nezabýval otázkou zavinění ve vztahu k fyzické osobě, jejíž jednání má být žalobci jakožto právnické osobě přičitatelné;
- správní orgán se nezabýval možným zproštěním odpovědnosti žalobce za přestupek, přestože ze všech okolností je zřejmé, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránil;
- správní orgán neprovedl žalobcem navržené důkazy (zejména svědecké výpovědi zaměstnanců společnosti CRC), návrhy se nezabýval a jejich neprovedení neodůvodnil;
- správní orgán rozhodl takovým způsobem, že vznikly nedůvodné rozdíly (§ 2 odst. 4 správního řádu) a tyto rozdíly nijak neodůvodnil (rozpor zejména s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, čj. 3 As 204/2015-22);
- správní orgán nerespektoval smysl a účel zákona (§ 2 odst. 2 správního řádu), kdy zavedení správního deliktu provozovatele mělo zabránit zneužívání odmítnutí podání

vysvětlení s odkazem na osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta první za středníkem zákona o přestupcích).

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zcela odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

12. Při jednání soudu konaném dne 17. 10. 2019 setrvaly obě strany sporu na svých argumentech a procesních návrzích.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání, dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
14. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že správní orgán I. stupně na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku vyhotoveného dne 24. 7. 2017, čj. OD/17/20412/AZD, a spisového materiálu o přestupku včetně fotodokumentace přestupku, který mu postoupila Městská policie Turnov, vydal dne 3. 8. 2017 výzvu, kterou žalobce vyzval k zaplacení určené částky ve smyslu ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Výzva byla žalobci doručena dne 4. 8. 2017 a žalobce na ni nereagoval.
15. Další písemností ze dne 18. 9. 2017 vyzval správní orgán I. stupně žalobce k podání vysvětlení. V reakci na ni byla správnímu orgánu doručena kopie smlouvy o operativním leasingu uzavřená mezi žalobcem a společností CZECH RENT A CAR, s. r. o., dle níž tato společnost používala předmětné vozidlo k výkonu podnikatelské činnosti (autopůjčovna podnikající pod obchodním označením „EUROPCAR“), a současně tato společnost sdělila, že předmětné vozidlo řídil na základě nájemní smlouvy S. J. N. N. (dále také jen pan N.). Správní orgán I. stupně proto zaslal uvedenému řidiči výzvu k podání vysvětlení. Tato zásilka se však vrátila zpět s tím, že adresátem nebyla vyzvednuta („non reclamé“).
16. Dne 10. 1. 2018 vyhotovil správní orgán I. stupně usnesení o odložení věci – přestupku ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) s odůvodněním, že nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Téhož dne vydal příkaz, ve kterém rozhodl o tom, že se žalobce dopustil přestupku provozovatele vozidla ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 ve spojení s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a za to mu uložil pokutu 2.000 Kč. Po podání odporu proti příkazu správní orgán I. stupně pokračoval v řízení a vyrozuměl žalobce, resp. jeho zástupce, o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.
17. Dne 7. 3. 2018 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. OD/18/7899/AZD, sp. zn. OD/17/20412, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku provozovatele

vozidla dle ustanovení § 125f odst. 1 ve spojení s § 10 odst. 3 zákona silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla registrační značky x nezajistil, aby byly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když dne 19. 7. 2017, ve 20:37 hod. řidič tohoto vozidla na pozemní komunikaci II/283, v obci Turnov směr centrum, v místě definovaném souřadnicemi GPS, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h, neboť vozidlu byla automatizovaným technickým prostředkem naměřena rychlost jízdy 69 km/hod, tj. po odečtení stanovené odchylky 66 km/hod., čímž porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a toto jednání vykazuje znaky přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Za to byla žalobci uložena pokuta 2.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

18. K odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný změnil výrok prvostupňového rozhodnutí tak, že snížil stanovenou pokutu z částky 2.000 Kč na částku 1.500 Kč a ve zbytku rozhodnutí potvrdil.
19. Žaloba učinila spornou otázkou především to, zda byly v daném případě splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu se žalobcem, tedy zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku před tím, než předmětné řízení o přestupku provozovatele vozidla zahájil.
20. Ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se „*provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*“ Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby provozovatel vozidla za přestupek odpovídal. Dle odstavce 5 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou tento přestupek projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
21. Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.
22. Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný přestupek je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytykanému deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním

provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

23. To, že v dané věci byl spáchán přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 ve spojení s § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu řidičem vozidla, které provozuje žalobce, není v dané věci sporné. Stejně tak není sporné, že provozovatelem předmětného vozidla je právě žalobce. Listiny založené ve správním spise pak prokazují i soukromoprávní vztahy mezi žalobcem jako vlastníkem (provozovatelem) předmětných vozidel, společností CRC, která je jejich nájemcem na základě smlouvy o operativním leasingu, a dalším nájemcem vozidla od uvedené společnosti, kterým byl S. J. N. N. Správní orgány přitom nerozporovaly obsah obchodních podmínek ani tvrzení žalobce o tom, že tento nájemce (řidič) byl řádně poučen o povinnostech řidiče vozidla a o tom, že není oprávněn přenechat vozidlo do užívání jiné osobě a že seznámení se s těmito povinnostmi potvrdil svým podpisem. Sporované je posouzení toho, zda v dané věci správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu.
24. Krajský soud při posouzení otázky naplnění podmínek pro stanovení odpovědnosti za přestupek provozovatele motorového vozidla (dříve správní delikt) dle ustanovení § 125f a násl. zákona o silničním provozu a zejména posouzení naplnění podmínky spočívající v tom, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale správní řízení o přestupku vůči řidiči (pachateli přestupku) nezačal a věc odložil, vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, přičemž současně musel zohlednit individuální okolnosti dané věci. Zásadní spornou otázkou přitom je, kam až vedou „nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“, jejichž učinění je předpokladem pro vznik odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek (dříve správní delikt).
25. Otázkou, kam až by mělo vést pátrání po provozovatelem označeném přestupci, se zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46 (všechny zde uváděné rozsudky správních soudů jsou dostupné na www.nsoud.cz). Konstatoval tehdy, že *„by šlo proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku.“* K tomu však dodal, že *„budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.“* V tomto rozsudku také uvedl, že *„pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“* Z uvedeného je zřejmé, že v povinnosti učinění „nezbytných kroků“ se odráží subsidiarita přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla. Až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti

řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Primárně tedy za delikt (v širším smyslu) odpovídá řidič vozidla. Až tehdy, nelze-li skutečného řidiče na základě žádných důkazů či indicí zjistit, vést proti němu přestupkové řízení a spáchání přestupku mu prokázat, nese odpovědnost za delikt provozovatel vozidla. Ten se uvedené odpovědnosti může zbavit jen na základě zákonem předvídaných liberačních důvodů, vymezených v § 125f odst. 6 (dříve odst. 5) zákona o silničním provozu.

26. K účelu uvedené úpravy, která byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014-21: *„Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“* Ze smyslu právní úpravy a dosavadní judikatury je tedy zřejmé, že nezbytné kroky správního orgánu ke zjištění pachatele přestupku příliš daleko nevedou (kromě právě citovaného rozsudku viz i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, čj. 1 As 237/2015 – 32).
27. Nutno poznamenat, že lze souhlasit se žalobcem, že shora zmíněná judikatura Nejvyššího správního soudu se nevyslovuje přímo a konkrétně k situaci, jaká nastala v nyní posuzované věci. Jestliže tuto judikaturu správní orgány rovněž citovaly (k čemuž žalobce namítl, že jejich rozhodnutí tak bylo vydáno na základě odlišného skutkového stavu), není však možno jim to vytýkat. Nelze totiž pominout ve zmíněné judikatuře uvedená obecně platná východiska, ze kterých je při posouzení aplikace § 125f a násl. zákona o silničním provozu nutno vždy vycházet, přičemž současně je nutno zohlednit a posoudit individuální okolnosti té které věci.
28. V dané věci byl za řidiče vozidla žalobcem označen cizinec s bydlištěm v zahraničí. Je tak třeba zodpovědět otázku, zda po vrácení zásilky zaslané takové osobě do zahraničí jako nedoručené (příp. nereagování této osoby s bydlištěm v zahraničí), nejdou v takovém případě další kroky již nad rámec zákonné dikce „nezbytných kroků“ a zejména nad rámec účelu právní úpravy. O určitém omezení rozsahu kroků správních orgánů, které vyplývá z dikce zákona „nezbytné kroky“, hovoří shora citovaná judikatura, z níž vyplývá, že „by šlo proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede k usvědčení pachatele přestupku“. V tomto kontextu je třeba mít nepochybně na zřeteli i to, že správní orgán věc odloží, nezjistí-li do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě (§ 66 odst. 3 písm. g/ zákona o přestupcích). Zákonodárce tak stanovil určitý, nepřilíši dlouhý, časový úsek (60 dnů) pro zjišťování a shromažďování podkladů pro zahájení přestupkového řízení s konkrétní osobou než je věc odložena a může následovat, jako v tomto případě, řízení s provozovatelem vozidla.
29. V přezkoumávané věci, jak je již shora uvedeno, žalobce (resp. společnost CRC) označil k výzvě správního orgánu za řidiče předmětných vozidel cizího státního příslušníka s bydlištěm v zahraničí, a to pana N. Tomu se však výzva k podání vysvětlení doručit

nepodařila a zásilka se jako nedoručená vrátila zpět správnímu orgánu. S touto osobou se tak správnímu orgánu kontakt navázat nepodařilo.

30. K žalobcově námitce, že řidiče správnímu orgánu řádně oznámil, a tedy že řidič vozidla byl jednoznačně zjištěn a že správní orgán měl zahájit řízení s touto osobou, nutno uvést následující.
31. Tvrzení provozovatele vozidla spočívající v označení osoby (byť podložené nájemní smlouvou a fotokopii doklad jeho totožnosti), které v předmětné době vozidlo údajně řídil, ještě nezakládá skutečnosti odůvodňující zahájení přestupkového řízení proti takto označené osobě a může pouze odůvodňovat předvolání sděleného řidiče k podání vysvětlení. K tomu, aby mohla být určitá osoba považována za podezřelou ze spáchání přestupku, musí přistoupit další okolnosti, z nichž by bylo lze dovodit podezření, že tato osoba skutečně v rozhodnou dobu vozidlo řídila a přestupek s ním spáchala. Pokud totiž jde o žalobcem opakovaně připomínané předložení nájemní smlouvy uzavřené s označeným řidičem, nelze přehlédnout, že ze smluvního ujednání vyplývá povinnost označené osoby (řidiče) vozidlo nepřenechat jinému k dispozici, nikoliv však to, že označená osoba vozidlo k dispozici jinému skutečně nepřenechala. Žalobce se mýlí, pokud má zato, že v daném případě jednoznačně prokázal, že předmětné vozidlo v danou dobu řídila určitá osoba. Na jednu stranu totiž tvrdí, že právě jím označená osoba porušila pravidla silničního provozu, ač k jejich dodržování byla vedle veřejnoprávní úpravy zákona o silničním provozu zavázána smlouvou, avšak na druhou stranu současně tvrdí, že tato osoba (dle něho tedy de facto nespolehlivá v důsledku porušení pravidel silničního provozu a v tomto směru i porušení příslušného ujednání ve smlouvě), vozidlo jiné osobě určitě nepřenechala právě proto, že k tomu toutéž smlouvou nebyla oprávněna. Rozhodně tedy nelze s jistotou tvrdit, jak to činí žalobce, že označená osoba byla právě tím neznámým řidičem, který se dopustil shora popsanych přestupků.
32. V tomto smyslu je třeba chápat i obdobnou argumentaci žalovaného ohledně možného spáchání přestupku jinou osobou, než žalobcem označeným řidičem. Nelze proto souhlasit se žalobcem, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, když správní orgán takový názor uvedl, aniž by za tímto účelem provedl jakýkoliv důkaz.
33. Nutno konstatovat, že samotné tvrzení žalobce a kopie předmětné smlouvy a dokladu totožnosti nejsou dostatečnými podklady pro zahájení řízení o přestupku řidiče, zejména za situace, kdy se výzva správního orgánu I. stupně k podání vysvětlení nepodařila označené osobě doručit. V tomto směru lze poukázat i na usnesení Ústavního soudu ve věci ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III. ÚS 1736/16, v němž Ústavní soud mimo jiné uvedl: „... rovněž Ústavní soud se totiž domnívá, že za situace, kdy stěžovatelka sice prostřednictvím svého zmocněnce označí konkrétní osobu řidiče, která však současně odmítne podat v dané věci vysvětlení (na což má ústavně zaručené právo), není možno považovat postup správního orgánu, jenž na základě toho dané přestupkové řízení zastaví (resp. věc odloží), za postup svévolný, neboť je zjevné, že by v takovém případě byl v důkazní nouzi.“ Nutno dodat, že skutečnost, kdo skutečně spáchal předmětný přestupek, nemohl prokázat ani výslech nikoho ze zaměstnanců společnosti CRC jako svědků, protože ti nebyli ve vozidle v době spáchání přestupků. Byť to žalovaný neuvedl výslovně, z kontextu odůvodnění rozhodnutí (prvostupňového i druhostupňového) je zřejmé, že tento navržený důkaz nebyl proveden právě z tohoto důvodu nadbytečnosti. Další skutečnosti, které měl navržený výslech prokázat (tj. konkrétně, že dle smlouvy byl oprávněnou osobou

k řízení pouze pan N. a že byl řádně poučen o povinnosti dodržovat povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích) správní orgány nikterak nezpochybňovaly (nebyly tedy sporné), a jak rovněž plyne (již výslovně) z jejich odůvodnění, na posouzení samotné objektivní odpovědnosti, kterou má provozovatel vozidla, nemohly mít žádný vliv.

34. Polemika o tom, kdy byly správnímu orgánu I. stupně doručeny kopie dokladů označeného řidiče, je v dané situaci zcela bezpředmětná. Z předloženého správního spisu je zřejmé, že na výzvu správního orgánu I. stupně ve smyslu § 125h odst. 1 ze dne 3. 8. 2017 žalobce nereagoval. Na další výzvu (k podání vysvětlení) ze dne 18. 9. 2017 sdělila správnímu orgánu identifikační údaje k řidiči vozidla na žádost žalobce společnost CRC a zaslala smlouvu o operativním leasingu uzavřenou se žalobcem a nájemní smlouvu uzavřenou s označeným řidičem. Fotokopie samotných dokladů označeného řidiče, tj. dokladu totožnosti (cestovního pasu) a řidičského průkazu pana N., pak zaslal žalobce dne 18. 12. 2016 jako přílohu k podanému odporu proti příkazu ze dne 10. 1. 2018. Jak ale bylo shora popsáno, již na základě společností CRC sdělených identifikačních údajů k řidiči správní orgán I. stupně činil kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž to, zda současně měl k dispozici i kopii samotných dokladů označeného řidiče, nesehrálo žádnou roli.
35. Krajský soud nijak nezpochybňuje tvrzení žalobce, že v daném případě nebylo jeho chování obstrukční, ostatně netvrdily to ani správní orgány. Žalobce (resp. společnost CRC, kterou o to požádal) správnímu orgánu I. stupně označil osobu, která podle jeho názoru řídila předmětné vozidlo, a to jednoznačně a identifikovatelně, uvedl i veškeré okolnosti, za kterých jím provozované vozidlo přenechal do užívání jiné osobě, a které jsou zcela standardní a nijak neindikují snahu provozovatele se vyhnout postihu za porušení zákona o silničním provozu. Prvostupňový správní orgán tak měl k dispozici konkrétní identifikační údaje ke sdělené osobě, které také využil k jejímu zkontaktování. Jak je však shora popsáno, navázání kontaktu s ní touto cestou se nepodařilo.
36. Krajský soud připomíná, že účelem celé právní úpravy daného správního deliktu bylo zjednodušit postihování dopravních deliktů v případech, kdy není možné řidiče vozidla ztotožnit na místě. Stejně tak po správních orgánech nelze žádat, aby prováděly nějaké rozsáhlejší kroky při zjišťování pachatele přestupku. Je však samozřejmě třeba individuálně hodnotit, zdali správní orgán provedl dostatečné množství rozumně požadovatelných a z pohledu hospodárnosti řízení efektivních úkonů. Dle názoru krajského soudu v případech, kdy se jedná o cizí státní příslušníky s bydlištěm v zahraničí má správní orgán přece jen omezenější prostor a možnosti postupu než na území České republiky, a to mimo jiné i s ohledem na dikci § 66 odst. 3 písm. g/ zákona o přestupcích, dle něhož správní orgán věc odloží, nezjistí-li do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Zmíněná lhůta pro toto ověřování a zajišťování podkladů v zahraničí pro zahájení přestupkového řízení s konkrétní osobou, která je cizincem s bydlištěm v zahraničí, se proto pro uskutečnění rozsáhlejších kroků (tj. např. ukládání pokut za nedostavení se k podání vysvětlení, dožádání do ciziny, užití institutu předvedení ozbrojeným sborem atd.) jeví jako doba velmi krátká a ve vztahu k bagatelnímu jednání (i postihu za něj) nevhodná a tedy již jdoucí proti smyslu uvedené úpravy. Vzhledem ke konstrukci přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla jako objektivní odpovědnosti (s jednoznačně danými liberačními důvody v § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu), má krajský soud za to,

že v dané věci by další kroky byly již nepřiměřené smyslu a účelu právní úpravy a že skutkové okolnosti dané věci jsou takové, na které již dopadá právě zákonný postih provozovatele vozidla.

37. Lze dodat, že je sice nepochybně žádoucí, aby odpovědnost za protiprávní jednání nesli vždy ti, kteří se takového jednání dopustili. Na stranu druhou však „*nic nebrání zákonodárci v tom, aby určitá spolehlivě zjištěná a bagatelní, avšak společensky škodlivá a začasť frekventovaná jednání (nota bene pokud jde o delikty potenciálně ohrožující či o delikty, jimiž nebyl způsoben žádný, anebo jen nepatrný škodlivý následek v podobě škody na majetku účastníků silničního provozu) dále 'dekriminalizoval' a postihoval je formou správních deliktů přičitatelných provozovatelům vozidel na základě objektivní odpovědnosti*“. Nadto „*v oboru správního trestání se z řady legitimních důvodů výjimečně uplatňuje odpovědnost za protiprávní výsledek bez ohledu na zavinění, tj. odpovědnost objektivní, případně modifikovaná možností liberace*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40). To, že se jedná ve věci přestupku provozovatele vozidla (dříve správního deliktu) podle § 125f zákona o silničním provozu o bagatelní záležitost lze vyčíst např. z usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. II. ÚS 2290/18, či ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III. ÚS 1736/16, v níž Ústavní soud uvedl: „*V důsledku posuzovaného správního řízení byla stěžovatelka nucena zaplatit ve své podstatě bagatelní pokutu - již tato skutečnost přitom má za následek, že intenzita zásahu do jejích práv je natolik nízká, že bez dalšího vylučuje možnost porušení jejích základních práv či svobod.*“
38. Žalobce rovněž poukazoval na některá rozhodnutí správních soudů, která dle jeho názoru řešila obdobné případy jako je jeho a správní orgány rozhodly v rozporu s nimi. V žalobě poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, čj. 3 As 204/2015-22. Zde však krajský soud neshledal relevantní podobnost s posuzovanou věcí. Předně nešlo o řidiče, který by byl cizincem s bydlištěm v zahraničí a nejednalo se tak o doručování do ciziny. V odkazovaném případě se pak jednalo o situaci, kdy správní orgán I. stupně opakovaně (dvakrát) doručoval označené osobě na tutéž adresu, u níž však již po prvním doručení byla zjevná její nekontaktnost na uvedené adrese (šlo o adresu obecního úřadu), přičemž se v tomto případě nabízela možnost doručení na adresu sídla obchodní společnosti, jejímž byla označená osoba jednatelem.
39. Při jednání soudu pak žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2018, čj. 22 A 149/2016-46 (poznámka soudu: tento rozsudek byl napaden kasační stížností, o níž řízení nebylo do rozhodnutí v nyní projednávané věci skončeno), kterým bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno za situace, kdy správní orgán I. stupně zaslal do ciziny jednu výzvu k podání vysvětlení, která byla osobě označené za řidiče doručena, avšak ten na ni nereagoval. V uvedeném rozsudku krajský soud dospěl k závěru, že se nejednalo o případ, kdy by provádění dalšího šetření představovalo rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce jdoucí nad rámec zákonných povinností správního orgánu a které by šlo proti účelu předmětné právní úpravy, a uvedl, že správní orgán měl činit další kroky ke zjištění pachatele přestupku. V nyní projednávané věci se však panu N. výzva doručit nepodařila.
40. Jestliže tedy v jednom ze žalobních bodů žalobce tvrdí, že v jeho případě byla porušena zásada obdobného zacházení v obdobných případech (přičemž citoval případy shora uvedené), je zjevné, že se o zcela srovnatelné (obdobné) případy nejednalo.

41. Krajský soud uzavírá, že postup správních orgánů lze označit za dostatečný a provedený v rozsahu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, podle něhož správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. Správní orgán I. stupně se pokusil zjistit skutečné přestupce na základě tvrzení a poskytnutých údajů žalobcem, avšak bezúspěšně, proto v souladu se zákonem vydal usnesení o odložení věci a zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Za shora popsané situace, kdy se jednalo o cizince s bydlištěm v zahraničí, byly dle krajského soudu učiněné kroky správního orgánu dostatečné. Za dané situace tak byly splněny podmínky pro zahájení správního řízení pro přestupek provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, protože správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určitým osobám.
42. Je třeba doplnit, že jakkoliv žalobce jako provozovatel vozidla učinil preventivní opatření za účelem dodržování pravidel silničního provozu, činil tak ve svém zájmu, aby eliminoval dopady do své majetkové sféry v důsledku aplikace veřejnoprávní úpravy zákona o silničním provozu. Preventivními opatřeními se však provozovatel vozidla nemůže zbavit svojí objektivní odpovědnosti, jak konstatoval již Ústavní soud ve shora citovaném nálezu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16. Okolnosti spočívající v preventivních opatřeních provozovatele vozidla mohou být zohledněny při stanovení výše pokuty, přičemž v dané věci byla žalobci pokuta 1.500 Kč uložena na samé spodní hranici zákonné sazby.
43. Postih provozovatele vozidla za správní delikt je v dané věci zhmotněním rizika, které s sebou nese žalobcovo podnikání, čehož si je žalobce, jak naznačil v žalobě, vědom. Jestliže se dožadoval ve své věci aplikace ustanovení § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, pak v něm uvedené liberační důvody na daný přestupek nedopadají. Na přestupek provozovatele vozidla se vztahují liberační důvody, které jsou zcela jednoznačně a taxativním způsobem uvedeny v ustanovení § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, a ty v daném případě nenastaly, resp. žalobce jejich existenci ani netvrdil. Ustanovení § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu je totiž ve vztahu k ustanovení § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky ve vztahu speciálního právního předpisu k obecnému (*Lex specialis derogat generali*). Obrana žalobce, že vynaložil veškeré možné úsilí k zabránění přestupku a že tedy je zproštěn odpovědnosti za přestupek podle § 21 zákona o přestupcích, proto nemůže obstát. Přitom ani podnikatelská činnost ve formě pronájmu vozidel není liberačním důvodem, jenž by vedl ke zproštění se odpovědnosti za delikt dle § 125f zákona o silničním provozu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, čj. 3 As 204/2015-22). Lze poznamenat, že provozovatel vozidla má ve své moci, komu vozidlo svěří, a měl by si být vědom, že eventuelní důsledky takovou osobou zaviněného přestupku v konečném důsledku mohou dopadnout právě na něj jako provozovatele. Tento důsledek však není nespravedlivý, neboť je to provozovatel, kdo vozidlo přikazuje a svěruje a kdo si současně pro tuto negativní eventualitu může s řidičem sjednat např. finanční záruku. Nelze přehlédnout ani to, že odpovědnost provozovatele vozidla je vázána pouze na úzce vymezený okruh přestupků.
44. V této souvislosti žalobce namítal i to, že se správní orgány v dané věci nezabývaly otázkou zavinění (protiprávního jednání za právnickou osobu). Nutno připomenout,

že žalobce byl shledán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla, přičemž tohoto deliktu se právnická nebo fyzická osoba dopustí tím, že jako provozovatel vozidla nezajistí, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. A to v daném případě žalobce jako provozovatel vozidla nezajistil, přičemž na to nemůže mít vliv jednání osob, které za něho jako právnickou osobu jednají. Pokud měl v tomto směru žalobce na mysli namítané aktivní jednání takových osob ve smyslu zproštění odpovědnosti, k tomu viz předchozí odstavec. Ve vztahu k otázce zavinění provozovatele vozidla je zde podstatnou speciální úprava obsažená v zákoně o silničním provozu, kdy jak původní právní úprava, tak právní úprava novelizovaná zákonem č. 183/2017 Sb., jenž s účinností od 1. 7. 2017 doplnil do § 125f zákona o silničním provozu odstavec 3, dle kterého se k odpovědnosti fyzických osob za přestupek podle odstavce 1 nevyžaduje zavinění, obsahují ustanovení o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla a vyjadřují tak záměr zákonodárce zavinění neprokazovat.

45. Pokud žalobce namítal, že správní orgán nerespektoval smysl a účel zákona a že uvedeným postupem správních orgánů vlastně došlo k tomu, že v dané věci nebyl postižen skutečný pachatel přestupku (žalobce hovoří dokonce o „legalizaci porušování pravidel provozu na pozemních komunikacích“), pak k tomu lze uvést, že s tímto možným důsledkem, kdy nebude potrestán skutečný přestupce primárního přestupku, zákonodárce počítal a akceptoval jej s ohledem na charakter postihovaných protizákonných jednání. Právě na této skutečnosti, tedy že postižen může být provozovatel vozidla, který není primárně přestupcem (i bez ohledu na to, zda skutečný přestupce je, či není ve vztahu k němu osobou blízkou), je postavena koncepce přestupku provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu. K tomu krajský soud opětovně odkazuje na již shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40, v němž tento soud uvedl, že „... *nic nebrání zákonodárci, aby určitá spolehlivě zjištěná a bagatelní, avšak společensky škodlivá a začasť frekventovaná jednání (nota bene pokud jde o delikty potenciálně ohrožující či o delikty, jimiž nebyl způsoben žádný, anebo jen nepatrný škodlivý následek v podobě škody na majetku účastníků silničního provozu) dále 'dekriminalizoval' a postihoval je formou správních deliktů přičitatelných (resp. vytýkatelných) provozovatelům vozidel na základě objektivní odpovědnosti.*“ Otázkou ústavnosti daného přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla se přitom již zabýval Ústavní soud, který v nálezu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, pod bodem VII. mimo jiné uvedl: „*Zatímco subjektivní odpovědnost řidiče za přestupek je následkem jeho protiprávního jednání, objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt je výrazem jeho širší odpovědnosti jako vlastníka vozidla, respektive osoby, která vozidlo se souhlasem jeho vlastníka provozuje. Zákon může stanovit provozovateli vozidla povinnosti k zajištění účinné regulace silničního provozu, kterou si vyžaduje masivní využívání motorových vozidel, s nímž jsou přirozeně spojena některá nebezpečí pro životy, zdraví a majetek lidí. Každý, kdo se rozhodne opatřit si vozidlo, si musí být těchto povinností vědom.*“
46. Lze dodat, že účelem ustanovení § 125f a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, tedy především preventivní působení na jednání účastníků silničního provozu, aby nedocházelo k takovému jednání, které by mohlo mít za následek ztrátu na životech či poškození zdraví či majetku. Ustanovení sledují v podstatě stejný účel jako zákonné povinnosti řidiče nebo pravidla provozu na pozemních komunikacích. Protože provozovatel vozidla odpovídá za správní

delikt provozovatele bez ohledu na zavinění, neslouží jeho odpovědnost primárně k potrestání řidiče, který porušil některou z povinností. Preventivní potrestání provozovatele vozidla má vůči řidičům působit zprostředkovaně, např. tím, že se provozovatel domáhá po řidiči náhrady škody, popř. že této osobě vozidlo již nesvěří. Tento postup není vyloučen ani u žalobce jako provozovatele autopůjčovny, neboť má možnost nejen postihnout soukromoprávní cestou, byť může být tato cesta komplikovaná, nebo tím, že s takovou osobou již smlouvu o nájmu neuzavře. Není tedy pravdou, že uplatňování odpovědnosti vůči němu vede ke zmaření účelu ochrany veřejného zájmu na dodržování zákona o silničním provozu.

47. Závěrem krajský soud uvádí, že neprovedl žalobcem v žalobě a při jednání soudu navržené důkazy, a to pro jejich nadbytečnost. Výpověď pana N. by byla nadbytečná z toho důvodu, že předmětem tohoto soudního řízení již nebylo posuzování toho, kdo skutečně řídil předmětné vozidlo v době spáchání daného přestupku, ale otázka, zda v projednávaném případě byly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, tedy zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku předtím, než řízení zahájil s provozovatelem vozidla, tj. se žalobcem. Pokud jde o výpověď zaměstnankyně společnosti CRC ke skutečnosti, že v rozhodnou dobu předmětné vozidlo řídil pan N., platí výše uvedené obdobně. Navíc by její výsledek tuto skutečnost prokázat ani nemohl, protože nebyla v předmětném vozidle v době spáchání přestupku. Skutečnost, že pan N. byl řádně poučen o povinnosti dodržovat povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu pak nebyla v dané věci vůbec sporná, proto ji nebylo třeba dokazovat. Navíc ani tato skutečnost nebyla pro posouzení věci relevantní, jak vyplývá ze shora uvedených závěrů týkajících se otázky liberačních důvodů.

V. Závěr a náklady řízení

48. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
49. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 24. října 2019

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně